

Folketingets Miljø- og Fødevarerudvalg
Christiansborg
1240 København K

J.nr. NST-401-01890

Den 19. april 2016

Folketingets Miljø- og Fødevarerudvalg har i brev af 22. marts 2016 stillet følgende spørgsmål nr. 627 (alm. del), som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Søren Egge Rasmussen (EL).

Spørgsmål nr. 627 (alm. del)

Vil ministeren redegøre for den forventede øgede fosforforurening til vandmiljøet for årene 2016 -2021, som følge af de samlede initiativer i landbrugspakken – gerne i et selvforklarende skema, hvor stigningerne i kvælstofanvendelsen til markerne også fremgår for de enkelte år?

Svar

Ophævelsen af de obligatoriske *randzoner* forventer at føre til en øget tilførsel af fosfor til vandmiljøet på ca. 3-19 tons årligt, jf. teknisk rapport om ”Fastsættelse af baseline 2021, Aarhus Universitet, 2014”. Grundlaget for fosforeffekten er ca. 25.000 ha *randzoner*. Hvornår landmændene vælger at opløse *randzonerne* vides ikke. For 2016 forventes derfor kun en del af den øgede tilførsel som følge af, at visse *randzoner* forventes at blive bibeholdt i en del af 2016. Det gælder fx for *randzoner*, som er beliggende på arealer med vinterafgrøder etableret i efteråret 2015. *Randzoner* kan desuden indgå til opfyldelse af EU’s grønne krav, miljøfokusområder. I hvilket omfang landmænd fremover vælger at anvende *randzoner* som miljøfokusområder vides ikke, og arealet får betydning for, hvor stor en del af de 3-19 tons fosfor årligt, der kan forventes tilført.

Naturstyrelsen vurderer, at det øgede fosfortab fra ændring af *randzonen* vil blive modsvaret af effekten ved den planlagte etablering af fosforvådområder, minivådområder, opkøb af dambrug og spildevandsindsatsen som følge af vandplanerne 2009-2015.

Med Fødevarer- og landbrugspakken kan der ske en øget produktion i *havbrug*. Tildelingen af mulighed for yderligere kvælstofudledning fra eksisterende *havbrug* vil betyde en merudledning på ca. 5 ton fosfor årligt. Muligheden for yderligere produktion i nye *havbrug* beliggende udenfor vandplanområderne vil ikke betyde en merudledning af fosfor i vandplanområderne, men der kan ske en ekstra udledning på op til ca. 97 tons fosfor i de åbne havområder.

I forhold til *dambrug*, er der i Fødevarer- og landbrugspakken tildelt mere kvælstof. Dette betyder ikke umiddelbart en merudledning af fosfor. Det skyldes, at en mertildeling af kvælstof kun kan tildeles under anvendelse af miljø- og

rensningsteknologi, der giver en ressourceeffektivitet, der er på niveau med de såkaldte modeldambrug. Anvendelsen af denne modeldambrugsteknologi giver mulighed for at reducere udledningen af fosfor, der ligger under eller på linje med udledningen i dag.

Ændret *harmonikrav* for slagtesvin, som det fremgår af afsnit 2.7 i Aftale om Fødevarer- og landbrugspakken, skal vurderes i sammenhæng med en ny fosforregulering som angivet i aftalens afsnit 2.8 om ny husdyrregulering. De nye fosforregler er endnu ikke fastlagt. Der findes i øvrigt ingen fagligt anerkendte modeller, der under danske forhold kan kvantificere sammenhængen mellem ændringer i fosforoverskuddet og fosforudledningen til vandmiljøet, der i dag samlet set er på omkring 2.600 tons fosfor om året til vandmiljøet.

Der spørges endvidere til stigningerne i kvælstofanvendelsen for de enkelte år. I nedenstående tabel er angivet den maksimale mertildeling af handelsgødning på landsplan som konsekvens af udfasningen af de reducerede normer. Tallene er beregnet af Aarhus Universitet i rapporten "Revurdering af baseline", januar 2016, og de er alle i angivet som et merforbrug ift. referencehøståret 2011. Ift. estimatet for 2016 oplyses, at det er beregnet som 2/3 af den fulde udfasning, da landmændene i høståret 2016 alene kan udnytte 2/3 af normudfasningen. Estimerne er under forudsætning af, at alle de landmænd, der får ekstra gødning til rådighed som følge af ophævelsen af normreduktionen, vil gøde op til økonomisk optimum. Det bemærkes, at de merudledninger, der er angivet i den strategiske miljøvurdering til plan om ændrede gødskningsnormer, er baseret på en fuld udnyttelse af det ekstra tilgængelige kvælstof. Det bemærkes ligeledes hertil, at der allerede i dag er konventionelle landbrug, der af forskellige årsager ikke anvender hele deres gødskningskvote. De forøgede gødningsnormer for kvælstof vil i øvrigt øge udbyttet, og dermed - alt andet lige - øge fraførslen af fosfor.

2016	2017	2018	2019	2020	2021
53.000 t N	82.000 t N	85.000 t N	87.000 t N	90.000 t N	92.000 t N

Tabel 1: Øget kvælstoftildeling til markerne (i forhold til 2011-tildelingen) som følge af ophævelsen af normreduktionen. Kilde: "Revurdering af baseline", Aarhus Universitet 2015 – se tabel side 0.1A side 13.

Esben Lunde Larsen

/

Christian Vind